

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 40/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om en reform av beskattningen av långsiktigt sparande

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 22 september 2009 en proposition med förslag till lagstiftning om en reform av beskattningen av långsiktigt sparande (RP 158/2009 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- regeringsråd Panu Pykönen, finansråd Urpo Hautala och överinspektör Sari Sieberg, finansministeriet

- försäkringsöverinspektör Tom Strandström, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Matti Merisalo, Skattestyrelsen
- utvecklingschef Marjukka Hietaniemi, Pensionsskyddscentralen
- vice verkställande direktör Pauli K Mattila, Centralhandelskammaren
- direktör Timo Silvola, Finansbranschens Centralförbund
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- chef för juridiska ärenden Vesa Korpela, Skattebetalarnas Centralförbund r.f.

Skriftliga utlåtanden har lämnats av Akava ry, Företagarna i Finland, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf och finansministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen ändringar i inkomstskattelagen, lagen om skatt på arv och gåva, lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst, lagen om källskatt på ränteinkomst, lagen om beskattningsförfarande och lagen om förskottsuppbörd. Den skattemässiga behandlingen av pensionssparande baserat på en frivillig individuell pensionsförsäkring ska utvidgas till att omfatta avtalsbaserat sparande enligt lagen om långsiktigt bundet sparande.

Inbetalningar på basis av ett avtal om långsiktigt sparande mellan spararen och en inlåningsbank, ett fondbolag eller värdepappersföretag ska bli avdragsgilla i beskattningen av inkomster på samma sätt som premierna för en frivillig individuell pensionsförsäkring. Avkastningen på sparmedel som placerats enligt ett avtal beskattas inte under spartiden. Belopp som tjänsteleverantören har betalat ut till spararen eller någon annan, som genom ett förordnande i sparavtalet har rätt till medlen i och med uppnådd pensions-

ålder eller genom att bestämda villkor för att lyfta medlen uppfyllts, betraktas som kapitalinkomster för mottagaren.

Kravet att den försäkrade ska ha uppnått åtminstone en viss pensionsålder som villkor för att premierna för en frivillig pensionsförsäkring ska vara avdragsgilla ändras så att pensionen enligt avtal kan betalas ut på grundval av en pensionsålder enligt lagen om pension för arbetstagarare. Samma villkor ska gälla rätten till avdrag för inbetalningar på basis av avtal om långsiktigt sparande. Avdragsrätten ska dessutom vara förenad med ett extra villkor om att utbetalningarna från en pensionsförsäkring eller på grundval av ett avtal om långsiktigt sparande ska omfatta minst 10 år och att den försäkrade eller den som enligt avtalet om långsiktigt sparande har rätt till medlen ska ha fyllt minst 18 år.

Spararen uppmuntras att fortsätta i arbetslivet genom att den fastställda 10-årsperioden för återbetalning förkortas med två år för varje levnadsår som den skattskyldiges ålder överstiger pensionsåldern vid tidpunkten då pensionen eller övriga utbetalningar börjar löpa. Tiden för återbetalning ska dock omfatta minst sex år.

I inkomstskattelagen intas bestämmelser om att den beskattningsbara inkomsten inte realiseras när den försäkrade eller spararen säger upp avtalet och ingår ett nytt pensionsförsäkringsavtal eller avtal om långsiktigt sparande som uppfyller villkoren för avdrag, om sparmedlen överförs direkt till den försäkringsgivare eller tjänsteleverantör som är ny part i avtalet.

Om spararen eller den som har rätt till pengarna avlider betraktas sparmedel som placerats enligt ett avtal om långsiktigt sparande som skattepliktig kapitalinkomst för dödsboet. En försäkringsärsättning som betalas ut till anhöriga med stöd av en dödsfallsförsäkring ansluten till pensionsförsäkringen ska inte längre vara skattefri i beskattningen av inkomster till den del ersättningen inte överstiger pensionsförsäkringens sparsumma. På motsvarande sätt ska premierna för en dylik dödsfallsförsäkring vara avdragsgilla på samma sätt som premierna för pensionsförsäkringen.

Tillgångar som efter att spararen avlidit tillfaller arvtagarna med stöd av ett avtal om långsiktigt sparande omfattas av arvsskatt. Lagen om skatt på arv och gåva ändras på motsvarande sätt så att bestämmelserna om delvis skattefrihet för försäkringsärsättningar med stöd av dödsfallsförsäkring anknuten till pensionsförsäkring slopas i arvsbeskattningen.

Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet ändras så att en utbetalning på grundval av ett avtal om långsiktigt sparande jämställs med pension. I lagen om källskatt på ränteinkomst görs ändringen att källskatt inte behöver betalas på räntor på sådana insättningar och masskuldebrevslån som varit föremål för placeringar av den skattskyldiges medel enligt avtal om långsiktigt sparande. Lagen om beskattningsförfarande ändras så att i lagen intas behövliga bestämmelser om utomståendes skyldighet att lämna uppgifter som gäller avtal om långsiktigt sparande.

Lagen om förskottsuppbörd åter ändras så att verkställandet av förskottsuppbörd kan säkerställas när en överföring av sparsumman i samband med att ett avtal om långsiktigt sparande sägs upp leder till att sparsumman beskattas på grund av att de nödvändiga villkoren inte uppfylls.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft från början av 2010. Bestämmelserna i inkomstskattelagen tillämpas på försäkringspremier och pensioner som har betalats efter att lagen har trätt i kraft.

Inkomstskattelagen är förenad med flera övergångsbestämmelser. På försäkringar som den skattskyldige har tecknat före dagen då regeringens proposition överlämnades tillämpas under skatteåren 2010—2016 de bestämmelser om pensionsåldern som var gällande när lagen trädde i kraft. Till övriga delar tillämpas i fråga om avdragsgilla premier för gamla försäkringar de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft.

Beträffande premier som arbetsgivarna har betalat till en försäkring som de tecknat för sin arbetstagare tillämpas bestämmelserna som gällde innan lagen trädde i kraft om försäkringen har

tecknats före dagen då propositionen överlämnades.

Den åldersgräns som utgör villkor för avdrag tillämpas redan i beskattningen för 2009 för pre-

mier till en försäkring som tecknats samma dag eller efter det att propositionen överlämnades.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker propositionen, men inför vissa ändringar.

Genom propositionen utvidgas skattestödet som nu bara gäller frivilliga individuella pensionsförsäkringar till andra typer av bundet långsiktigt sparande. De nya sparprodukterna ska få en privaträttslig lagstiftningsram som ska reglera de nya sparprodukterna och tillhandahållandet i nödvändig omfattning. En proposition med förslag till lag om bundet långtidssparande (RP 159/2009 rd) lämnades till riksdagen samtidigt med den aktuella propositionen.

I betänkande EkUB 24/2009 rd om RP 159/2009 rd inför ekonomiutskottet en del ändringar, men de är inte av den arten att de behöver beaktas i lagstiftningen om långsiktigt sparande. Däremot påpekar utskottet att skattereglerna kräver vissa preciseringar.

En av de viktigaste utgångspunkterna för reformen är att pensionsförsäkringarna, trots att deras juridiska karaktär avviker från annat sparande, sett ur spararnas perspektiv uteslutande är sparprodukter och därmed betraktas som alternativ till andra former för sparande. Det är bara skattestödet till långsiktigt försäkringssparande som har ansetts vara ett problem, framför allt i konsumentpolitiskt hänseende. Dessutom anses livförsäkringsbolagens avgifter för sparande till pension vara höga. Det är ett problem för spararna, särskilt som de i försäkringsavtalen inte tillåts flytta över försäkringen till ett annat bolag och därmed konkurrensutsätta försäkringarna. Den bristande konkurrensen är extra problematisk med avseende på att sparandet ofta pågår i flera decennier.

Också i konkurrenshänseende finns det problem. Finland är ett av de få gamla EU-länder där skattestödet till långsiktigt sparande bara gäller försäkringsföretag.

Det är både motiverat och lämpligt att skattestödet till pensionsförsäkring utsträcks till långsiktigt sparande, framhåller utskottet. Vidare är det viktigt att konkurrensen ökar och kostnaderna för långsiktigt sparande därmed sjunker, lika så att marknaden tillåter större insyn, vilket är målet med reformen.

Ett viktigt element i ansträngningarna för att öka konkurrensen är att pensionsspararna ges rätt att byta försäkringsbolag eller tjänsteleverantör. De föreslagna bestämmelserna innefattar den möjligheten utan skattepåföljder, och det är ett villkor i sammanhanget. Men spararna kan inte ges rätten genom skattebestämmelser om inte villkoren i försäkringsavtalen tillåter byte.

Propositionen lyckas relativt bra samordna beskattningen av sparinstrument med olika juridisk karaktär och det är en viktig förutsättning för att målen ska nås, påpekar utskottet. Slutresultatet är dock att bestämmelserna är relativt komplicerade och för spararna svåra att få grepp om. Det beror delvis på att bestämmelserna måste läggas ovanpå de gällande bestämmelserna om pensionsförsäkringar eftersom möjligheterna att ändra bestämmelserna om gamla försäkringar begränsas av det konstitutionella skyddet för förmögenhetsrättsliga avtalsförhållanden. Divergerande bestämmelser för nya och gamla försäkringar återigen skulle resultera i att målet att spararna ska få byta försäkringsbolag inte kan nås.

Nedan går utskottet närmare in på vissa detaljer i förslaget och föreslår ändringar.

Beskattnings när spararen avlider

De viktigaste principiella ändringarna gäller beskattningen när spararen avlider. En av utgångspunkterna i propositionen om skattestöd till nya sparprodukter är att förmånstagaren inte bör få bättre förmåner än spararen själv om spararen avlider. Det är befogat, anser utskottet, och innebär att förmånstagaren efter spararens död beskattas på samma sätt som spararen hade beskattats om han eller hon hade tagit ut sparmedlen under sin livstid. Sparmedlen betraktas därmed som förmånstagarens eller dödsboets skattepliktiga kapitalinkomst.

Beskattningen bör vara så lika som möjligt vid allt pensionssparande. Här framträder den rättsliga skillnaden mellan olika sparinstrument. Vid långsiktiga sparavtal äger spararen eller någon annan som har rätt till sparmedlen själv sparmedlen. När någon avlider förs medlen över till arvtagaren eller testamentstagaren med stöd av arvsrätten. Vid pensionsförsäkring ägs de placeringsobjekt som spararens medel är placerade i av försäkringsbolaget och den försäkrade löper risk att dö innan pensionen får tas ut. Vanligen kombineras därför pensionsförsäkringar med dödsfallsförsäkring som tillåter att förmånstagaren får ersättning från försäkringen om den försäkrade avlider. Enligt vår gällande lagstiftning är den här typen av ersättning från försäkringen skattefri inkomst för nära anhöriga i inkomstbeskattningen och premierna är därmed inte avdragsgilla.

Genom förslaget samordnas beskattningen av långsiktigt sparande och pensionsförsäkring. Ersättning som betalas ut på grundval av dödsfallsförsäkring blir därmed i motsats till nu skattepliktig kapitalinkomst, men premierna ska i motsats till nu vara avdragsgilla utgifter på kapitalinkomsterna precis som premierna på pensionsförsäkring. Därmed behandlas pensionsförsäkring och dödsfallsförsäkring i beskattningen som en produkt. Avgifterna för och utbetalningarna från den ska behandlas på samma sätt som avgifterna för långsiktiga sparavtal och utbetalningar på grundval av dem.

Utskottet menar att det är en lyckad lösning. Inte heller de sakkunniga utdömde förslaget.

Syftet med reformen har inte varit att öka skatteförmånen utan att bredda det nuvarande skattestödet till övrigt långsiktigt sparande. Följaktligen ska medel som omfattas av ett långsiktigt sparavtal till fullt belopp ingå i arvsbeskattningen precis som medel som förvaltas på något annat sätt. Men en del av de försäkringsersättningar som betalas ut på grundval av dödsfall är befriade från arvsskatt. För att sparprodukterna också i arvsbeskattningen ska behandlas lika föreslår regeringen att befrielsen från arvsskatt ska slopas för ersättning på grundval av dödsfallsförsäkring när den betalas ut på grundval av en dödsfallsförsäkring vid pensionsförsäkring.

Den föreslagna arvsskattebestämmelsen ska också tillämpas på gamla försäkringar. Även denna lösning är enligt utskottet motiverad eftersom olika arvsskatte regler för gamla och nya försäkringar skulle hindra att gamla försäkringar konkurrensutsätts. Dessutom spelar arvsskattebefrielsen en betydligt mindre roll för de skattskyldiga efter de senaste arvsskatte reformerna.

I arvsbeskattningen ska det från egendom som tillfaller dödsboet eller den skattskyldige enligt den föreslagna ändringen av 9 § 5 mom. i lagen om skatt på arv och gåva dras av skatten på försäkringsersättningen eller sparmedlen enligt ett långsiktigt sparavtal. Utskottet föreslår att en felaktig hänvisning till 34 a § 6 mom. ändras till 34 a § 7 mom.

Dessutom föreslår utskottet att 36 § 1 mom. om skattefria försäkringsersättningar i inkomstskattelagen om skattefria försäkringsersättningar kompletteras med dödsbo som mottagare av försäkringsersättning eftersom det fallit bort av misstag.

Pensionsålder och återbetalningstid

Utskottet anser det motiverat att högre pensionsålder införs som villkor för avdragsrätten. Den åldrande befolkningen och en större försörjningsbörda kommer att vara stora samhällsekonomiska frågor redan inom en snar framtid. Det finns ingen anledning att med skattemedel stödja pensionering som inträffar tidigare än pensionsåldern enligt arbetspensionslagstiftningen. Vidare anser utskottet det motiverat att pen-

sionsåldern stiger i samma grad för försäkringar som arbetsgivaren tecknar.

Det är en konsekvent lösning att som regeringen föreslår koppla ihop pensionsåldern med den vid varje tidpunkt gällande arbetspensionslagstiftningen, även om det innebär att pensions-spararna, när de börjar pensionsspara, inte vet när de kan börja ta ut pensionen.

De arbetskraftspolitiska målen för pensionsåldern försämras av att reformen, precis som den tidigare reformen, har en övergångsperiod då en sparare som har ingått försäkringsavtal före det datum då propositionen avlämnades fortfarande kan spara för sådant pensionssparande som tillåter att pension betalas ut enligt en lägre pensionsålder som ingår i avtal. Sett i ett rimlighetsperspektiv är övergångsperioden motiverad och med avseende på det grundlagsfästa egendoms-skyddet också rättsligt sett nödvändig. Längden på övergångsperioden, sju år, är alldeles tillräcklig.

Enligt 54 d § 5 mom. i inkomstskattelagen får pensionen tas ut inom en kortare tid än tio år, som är huvudregeln, om spararen börjar ta ut pensionen senare. Regeln är enligt utskottet motiverad och kan uppmuntra människor att arbeta kvar.

Regeln har emellertid inte beaktats i 34 b § 1 mom. som föreskriver om högre skatt på pension eller någon annan utbetalning om den betalas ut inom kortare tid än tio år. Sanktionen är inte tänkt att bli tillämplad om återbetalningen sker inom kortare tid än tio år med stöd av 54 d § 5 mom. Finansministeriet har föreslagit att 34 b § 1 mom. ska ändras för att detta ska framgå explicit. Dessutom föreslår finansministeriet att bestämmelsen ska preciseras så att sanktionen inte tillämpas när en kortare återbetalningstid än tio år beror på att den försäkrade avlider tidigare eller på att sparkapitalet är litet. Det kan göras genom en hänvisning till 54 d § 4 mom. 1 punkten där det föreskrivs om återbetalningstiden och möjligheten att alltid betala ut minst 2 000 euro om året i pension. Utskottet föreslår att 34 b § 1 mom. ändras enligt detta.

Vid utfrågningen av de sakkunniga kom dessutom frågan upp om man i 34 b § också bör klar-

lägga att sanktioner inte kan påföras när utbetalningen görs vid en annan tidpunkt på grund av att den försäkrade, spararen eller någon annan som har rätt till medlen har avlidit innan pensionen eller någon annan liknande utbetalning har börjat betalas ut före pensionsåldern. Det är enligt utskottet inte nödvändigt eftersom det ingår beskattningsbestämmelser för dessa fall i specialbestämmelsen i 34 a § 7 mom. och 34 b § 1 mom. därför inte är tillämplig.

Försäkringar som arbetsgivaren tecknar

I 68 § i inkomstskattelagen, som gäller beskattningen av anställda för försäkringar som arbetsgivaren tecknar för dem, tilläggs nödvändiga hänvisningar till 54 d § om försäkringar som den skattskyldige själv tecknar.

Finansutskottet föreslår att 68 § preciseras med att bestämmelsen om särskilda uttagskriterier beroende på den försäkrades förhållanden eller förbudet att överlåta rätten på grund av avtalet inte ska tillämpas på försäkringar som arbetsgivaren tecknar. De särskilda uttagskriterierna, bland annat skilsmässa, är inte tänkta att bli tillämplade på försäkringar som arbetsgivaren tecknar. Förbudet att överlåta rätt som grundar sig på avtalet kan hindra arbetsgivaren från att flytta över försäkringen till en ny arbetstagare, och det är inte meningen.

Detaljer kring ikraftträdandebestämmelserna

Enligt ikraftträdandebestämmelserna i inkomstskattelagen tillämpas delvis olika bestämmelser på nya och gamla försäkringar. Detta gäller både pensionsförsäkringar och anknyttande dödsfallsförsäkringar. Bestämmelserna är kopplade ihop med tidpunkten för när försäkringarna är tecknade. Vid tidigare reformer av skatten på pensionsförsäkringar har det i ikraftträdandebestämmelserna preciserats att en försäkring anses ha tecknats när försäkringstagaren har börjat betala premierna. Enligt uppgifter från finansministeriet ska samma tolkning också följas i den här reformen. Det vore bra om frågan framgick direkt av lagen, anser utskottet och föreslår att 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen till inkomstskattelagen kompletteras med detta.

I motiven hänvisar regeringen till ikraftträdandebestämmelsen i reformen från 2004 som säkerställer att den pension som betalas ut på grund av en gammal försäkring beskattas som förvärvsinkomst, om den har betalats ut från premier som har betalats in inom 2005 och av avkastningen på dem. Det är premier som drogs av från förvärvsinkomsterna före reformen. De föreslagna ändringarna påverkar inte tillämpningen av ikraftträdandebestämmelsen, utan pension som betalas ut på grundval av en gammal försäkring ska i framtiden delvis beskattas som förvärvsinkomst med stöd av ikraftträdandebestämmelsen. Men regeringen tar inte särskilt ställning till om bestämmelsen är tillämplig eller inte, när pensionssparmedel flyttas till ett annat försäkringsbolag eller ett långsiktigt sparavtal till en annan tjänstetillhandahållare. Då säger försäkringstagaren upp sitt gamla avtal och ingår ett nytt avtal med det nya försäkringsbolaget

eller tjänstetillhandahållaren. Det bör säkerställas att pensionen också i dessa fall i framtiden kommer att beskattas som förvärvsinkomst i den mån som den skattskyldige har gjort avdrag för premierna på förvärvsinkomsterna. Utskottet föreslår att en bestämmelse om detta läggs till i 4 mom.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår finansutskottet

att lagförslag 2, 3, 5 och 6 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1 och 4 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 10 § 10 punkten, 34 a, 36 och 54 d §, 58 § 4 mom., 60 § 3 mom., 68 § 2 mom. och 131 a §,
av dem 34 a och 54 d §, 58 § 4 mom., 60 § 3 mom., 68 § 2 mom. och 131 a § sådana de lyder i lag 772/2004, samt
fogas till 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1549/1995, 716/2004 och 1223/2006, nya 11 och 12 punkter samt till lagen en ny 34 b § som följer:

10 och 34 a §
(Som i RP)

34 b §

Särskilda bestämmelser om beskattning av utbetalning baserad på pensionsförsäkring och långsiktigt sparavtal

Om på försäkringen grundad pension eller utbetalning baserad på långsiktigt sparavtal beta-

las under en kortare tid än 10 år, *kortare tid än enligt 54 d § 4 mom. 1 punkten eller 54 d § 5 mom.* eller om pension betalas eller någon annan utbetalning görs i strid med 54 d § 2 mom., räknas det utbetalda beloppet som kapitalinkomst förhöjt med 50 procent. Förhöjning påförs dock inte till den del den skattskyldige visar att försäkringspremierna inte har avdragits vid beskattningen i Finland.

(2—8 mom. som i RP)

36 §

Skattefria försäkringsersättningar

Skattepliktig inkomst är inte

1) försäkringsbelopp som med anledning av den försäkrades död betalas såsom engångsersättning till en person som står i en relation till honom eller henne enligt 34 § 3 mom. 2 punkt eller till den försäkrades dödsbo, om de inte erhållits i stället för skattepliktiga inkomster,

(2 punkten som i RP)

(2 mom. som i RP)

54 d, 58 och 60 §

(Som i RP)

68 §

Av arbetsgivaren betalda försäkringspremier

Av arbetsgivaren betalda premier för frivillig individuell pensionsförsäkring som arbetsgiva-

ren tecknat för sin arbetstagare och som uppfyller villkoren i 54 d § 2 mom. 1 punkten, 4 mom. 1 punkten samt 5 och 7 mom. anses utgöra skattepliktig förvärvsinkomst för den försäkrade, dock endast till den del premiernas sammanlagda belopp under skatteåret överstiger 8 500 euro.

131 a §
(Som i RP)

(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas med nedan angivna undantag på pensionsförsäkringspremier och pensioner som betalats samt på andra utbetalningar som gjorts med stöd av en pensionsförsäkring den dag lagen träder i kraft och därefter. Bestämmelserna om dödsfallsförsäkringar tillämpas på försäkringar som hänför sig till pensionsförsäkring som har tecknats den 18 september 2009 eller senare. *Försäkringarna anses ha blivit tecknade när premierna har börjat betalas enligt avtalet.*

(3 mom. som i RP)

Med avvikelse från bestämmelserna i 34 a § är en pension som grundar sig på en frivillig individuell pensionsförsäkring som tecknats av en fysisk person, andra pensionsutbetalningar, belopp på grundval av återköp och utbetalningar på grundval av ett långsiktigt sparavtal enligt 54 d § skattepliktig förvärvsinkomst, om de grundar sig på premier och inbetalningar som dragits av från förvärvsinkomsten och på avkastning på dem. (Nytt)

(5—7 mom. som 4—6 mom. i RP)

4.

Lag

om ändring av 7 a och 9 § i lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 7 § i lagen av den 12 juli 1940 om skatt på arv och gåva (378/1940), sådan den lyder i lagarna 1391/1995 och 909/2001, ett nytt 3 mom. och till 9 §, sådan den lyder i nämnda lagen 1391/1995 och lagarna 520/1959, 463/1984 och 1144/2005, ett nytt 5 mom som följer:

FiUB 40/2009 rd — RP 158/2009 rd

— — — — — 7 a § — — — — —
(Som i RP)

säkringsersättning eller de sparmedel enligt ett
lånsiktigt sparavtal som räknas som inkomst en-
ligt 36 § 2 mom eller 34 a § 7 mom. i inkomst-
skattelagen.

— — — — — 9 § — — — — —
Från den egendom som tillfaller dödsboet el-
ler den skattskyldige avdras skatten på den för-

—————
(1 och 2 mom. som i RP)

Helsingfors den 27 november 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Tarja Filatov /sd (delvis)
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna

Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Petri Salo /saml
Sari Sarkomaa /saml
Minna Sirnö /vänst (delvis)
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Matti Kauppila /vänst (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Reijo Paaanen /saml
Heli Paasio /sd
Tuula Väättäinen /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Jukka Vanhanen.

RESERVATION 1***Motivering***

Regeringen föreslår att skattereglerna för frivilligt individuellt pensionssparande ska utsträckas till sparande på grundval av sparavtal enligt lagen om bundet långtidssparande. Premierna ska vara avdragsgilla i inkomstbeskattningen på samma sätt som premierna för frivilliga individuella pensionsförsäkringar. Avkastningen på medel som placeras enligt sparavtalet ska inte heller beskattas under spartiden.

Vi anser det inte motiverat att utsträcka stödet till frivillig pensionsförsäkring till nya former av långsiktigt sparande. Det är sant att medelinkomsttagare i vissa fall har så kort tid i arbetslivet att de vill hjälpa upp situationen med frivilliga pensionslösningar. I de flesta fall handlar det ändå om personer med goda inkomster och det finns ingen anledning att stödja deras sparande där en del av de inkomster som ska beskattas progressivt tas ut senare till lägre skattesats.

Enligt propositionen ska den sparade pensionen kunna tas ut på tio år eller kortare tid om personen pensionerar sig senare. Då kommer den extra inkomsten inte längre att vara tillgänglig när behovet av vård och omsorg är som störst i hög ålder, det vill säga den sparade pensionen finns inte för att finansiera omsorgen.

Motivet till propositionen är dels att ge höginkomsttagare specialbestämmelser, dels att de finansinstitut som framför allt säljer annat än vanliga pensionsförsäkringar vill komma åt de stora premieinkomsterna.

Det har negativa effekter för pensionssystemet att privatförsäkringarna utvidgas och medverkar till att det lagstadgade arbetspensionssystemet försämras.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen förkastas.

Helsingfors den 27 november 2009

Mikko Kuoppa /vänst

Minna Sirnö /vänst

Matti Kauppila /vänst

RESERVATION 2***Motivering***

Orättvisorna ökar när skattelättnaderna för långsiktigt sparande utvidgas. Det är de rikaste finländarna som drar störst nytta av reformen eftersom individuellt pensionssparande är vanligast i de högsta inkomstgrupperna. Däremot får många låginkomsttagare helt enkelt inga pengar över att spara. I stället för att stödja de allra rikaste människornas sparande bör vi hjälpa upp läget för dem som får lagstadgad arbetspension.

Den sittande regeringen har med god fart kringssurit skattebasen genom att införa en rad olika skattelättnader. Propositionen sänker statens skatteinkomster med 14 miljoner euro om året. Med avseende på den offentliga ekonomin kan man fråga sig om detta är rätt tid för så stora skattelättnader. Vi socialdemokrater tycker inte

att det är rätt tid. I stället ska man se till att stärka skattebasen. I dagens läge bekostas breddat skattestöd med lånade pengar.

Propositionen har bara marginell effekt på pensionsåldern. Dessutom är propositionen inte det bästa möjliga sättet att förbättra inkomsterna efter pensioneringen. Reformen gör att pensionsspararna har den bästa köpkraften de tidigare pensionsåren när behovet av hälsovård är mindre. För att kunna gardera sig för konsumtionsbehov livet ut måste man ha en heltäckande pensionsförsäkring.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen förkastas.

Helsingfors den 27 november 2009

Heli Paasio /sd
Kari Rajamäki /sd
Matti Saarinen /sd

Tarja Filatov /sd
Pia Viitanen /sd
Tuula Väättäinen /sd